

Otázka: Finanční správa

Předmět: Veřejná správa

Přidal(a): Valeri

FINANČNÍ SPRÁVA

- upravuje finanční vztahy mezi státem, FO a PO
- je soustava správních orgánů pro výkon správy daní
- podřízena ministerstvu financí

ORGÁNY FINANČNÍ SPRÁVY

Ministerstvo financí

- ústředním orgánem státní správy:
- pro státní rozpočet republiky
- pro finanční trh
- clo, daně a poplatky
- účetnictví, audit (kontrola), daňové poradenství
- loterie
- věci pojišťoven
- věci devizové (deviza - účty, šeky, směnky)
- zajišťuje členství v mezinárodních finančních institucích Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj EU

Generální finanční ředitelství

- sídlo v Praze
- působnost po celé ČR
- v čele generální ředitel (VŠ a praxe alespoň 5 let v oboru)
- podřízeno MF
- připravuje právní předpisy
- řeší delikty a přestupky (správní delikt – protiprávní jednání, znaky určené zákonem)
- vede centrální evidenci a registry pro finanční správu
- přezkoumává hospodaření krajů v mezinárodních smlouvách
- je samostatnou účetní jednotkou

Odvolací finanční ředitelství

- sídlo v Brně
- působnost po celé ČR
- vykonává působnost správního orgánu nadřízeného finančním úřadům
- provádí řízení o správních deliktech
- v čele ředitel
- nadřízeným orgánem je generální finanční ředitelství

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových

- účinnost od 1. července 2002
- sídlo v Praze
- jedná v řízení před soudy, správními úřady a jinými orgány ve věcech týkajících se majetku státu
- na základě dohody poskytuje právní právo též obcím a městům, a to buď tak, že v řízení vystupuje na místo obce nebo jako vedlejší účastník na její straně
- činnost vykonává prostřednictvím územních pracovišť, která působí v sídlech krajských soudů a v Praze

Specializovaný finanční úřad

- nadřízeným orgánem je generální finanční ředitelství

- působnost na celém území ČR, sídlo v Praze
- provádí kontrolu pro: PO založené za účelem podnikání, která dosáhla obratu více než 2 miliardy Kč
- banky, spořitelny, pojišťovny, investiční fondy
- vykonává dozor nad loterieriemi a podobnými hrami
- vykonává pouze správa daně z příjmů - ostatní daně NE!

Finanční úřad

a) Krajské finanční ředitelství

- Finanční úřad pro Liberecký kraj
- působnost po celém kraji
- řídí finanční úřady v kraji
- přiděluje DIČ FO a PO
- vykonává správu daně
- kontroluje účetnictví
- kontroluje značení tabákových výrobků či dodržování zákazu prodeje lihovin → spolupracuje s celní správou

b) Finanční úřady - územní orgány FS

- FO - dle místa trvalého bydliště
- PO - v místě sídla
- u daně z nemovitých věcí - dle umístění nemovitosti
- ZÁKLADNÍ AGENDU FS TVOŘÍ SPRÁVA DANÍ
 - daň z příjmu FO a PO
 - daň z přidané hodnoty (DPH)
 - daň silniční
 - daň z nemovitých věcí

Místní správa

- místní finanční správu vykonávají finanční a ekonomické odbory obecního úřadu a vyšších územních celků (kraje)

- spravuje rozpočet obce a kraje
- vedou pokladny
- vyřizují veškeré fakturace obce
- vedou účetnictví
- starají se o mzdové záležitosti obce

Finanční fondy

a) Státní fondy

- rozvoje bydlení
- rozvoje dopravní infrastruktury
- rozvoje kultury
- rozvoje ŽP

b) Nestátní fondy

- nadační fondy
- fondy neziskových a humanitárních institucí
- penzijní pojištění

SPRÁVA DANÍ A POPLATKŮ

DAŇOVÝ ŘÁD

- nejdůležitější předpis pro finanční správu
- zákon, jímž je upraven postup správy daní, práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob, které jim vznikají v daňovém řízení při správě daní
- byl přijat dne 22. července 2009

Obsahuje:

- kdo je správcem daně + osoby zúčastněné na správě daní
- lhůty
- doručování

- ochrana poskytování informací
- dokumentace
- řízení a další postupy
- opravné a dozorčí prostředky
- placení daní
- následky porušení povinnosti při správě daně

DANĚ

- **NEPŘÍMÉ DANĚ** – jedná se o DPH, spotřební daň a ekologickou daň, kdy plátcem je organizace a poplatníkem je konečný spotřebitel (daně, které jsou vázány na jednotlivé druhy výrobků a služeb)
- **PŘÍMÉ DANĚ** – daň z příjmů FO a PO, daň z nemovitosti, z nabytí nemovitosti, silniční daň
- **POPLATNÍK DANĚ** – ten, komu se daň strhává (zaměstnanec)
- **PLÁTCE DANĚ** – je FO nebo PO, která je povinná daň vypočítat a odvést finančnímu úřadu (zaměstnavatel)
- **SPRÁVCE DANĚ** – je příslušný finanční úřad
- **DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ** – je písemný dokument, ve kterém, plátce daně za zdaňovací období vypočítá, doloží všechny skutečnosti týkající se daně a podává ho na finanční úřad
- **ZDAŇOVACÍ OBDOBÍ** – je období, kdy je plátce povinen daň vypočítat a odvést

NEZDANITELNÉ ČÁSTI DANĚ - snižují základ daně

a) Dary

- lze uplatnit v případě, že dosahují 1000 Kč nebo 2% základu daně a max. 15% základu daně
- musí se týkat charity, útulků, dětských domovů...

b) Úroky z úvěrů

- týkající se při čerpání hypotéky nebo půjčky ze stavebního spoření
- 300 000 Kč za rok

- na základě potvrzení

c) Penzijní pojištění

- od 60 let min. 5 let
- odečíst 12 000 Kč (spořím 25 000 - 12 000 uplatním 13 000)

d) Životní pojištění

- do 60 let min. 5 let
- na dožití, smrt, úraz, trvalé následky

c) Odborové příspěvky

- 3 000

d) Další vzdělání

- poplatky na státní zkoušky, ne na studium

SLEVY NA DANI

- na dítě, na poplatníka, invaliditu, péče o druhého
- daňové přiznání se podává do konce března, pokud mám daňového poradce do konce června

1) DPH

- plátcem se povinně stane, pokud obrat, za předchozích nejvýše 12 kalendářních měsíců překročí 1 milion Kč
- plátcem DPH se stane od prvního dne druhého měsíce následujícího po měsíci, ve kterém překročil obrat

leden - 200 000

únor - 600 000

březen - 600 000

duben - registrace na finančním úřadu

květen - plátcem DPH

- SAZBA:
 - základní 21% - u většiny zboží a služeb
 - snížená
 - 15% - především u potravin, ubytovací služby, doprava
 - 10% - kojenecká výživa a strava

VÝPOČET:

- a) Cena bez DPH + DPH = cena celkem
 - $10\ 000 + 15\% = 11\ 500$
- b) Cena s daní
 - dopočítáme pomocí koeficientu
 - $15\% \rightarrow 15/115 = 0,1304$
 - $11\ 500 * 0,1304 = 1\ 500$ (zaokrouhlujeme na celé Kč)
 - $21\% \rightarrow 21/121 = 0,1736$
 - $10\% \rightarrow 10/110 = 0,0909$

DAŇOVÉ DOKLADY:

a) Zjednodušený daňový doklad (PARAGON)

- platba do 10 000 Kč DPH
- OBSAHUJE: evidenční číslo dokladu, náklady, datum vystavení dokladu a uskutečnění zdanitelného plnění (většinou stejný), cena celkem včetně DPH, sazba, razítko prodávajícího, DIČ prodávajícího

b) Běžný daňový doklad (FAKTURA)

- nesmí ho vystavit neplátce daně
- OBSAHUJE (navíc oproti paragonu): naše jméno a příjmení, DIČ, základ DPH (cena bez daně), případnou slevu, cena za jednotku

ZDAŇOVACÍ OBDOBÍ:

- nově jeden měsíc (dříve tři měsíce)
- podává se do 25. dne následujícího měsíce

EVIDENCE DPH:

- nutná pro sledování DPH při nákupu a prodeji
- je třeba pro daňové přiznání

2) DAŇ Z PŘÍJMŮ FO (31.3.)

Skládá se z dílčích základů daně z příjmu

a) Příjmy ze závislé činnosti

- základ daně z mezd, platů (zaměstnaní, pracovní nebo služební poměr)

b) Příjmy z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti

- příjmy ze zemědělské výroby, ze živností, lékaři, veterináři
- autorská práva, příjmy herců, hudebníků, tlumočníci

c) Příjmy z kapitálového majetku

- tržby z prodeje cenných papírů
- úroky z vkladů

d) Příjmy z pronájmu

- pronájem nemovitostí, bytu, nebytových prostor
- movitého i nemovitého majetku

e) Ostatní příjmy

- příjmy z příležitostných pronájmů či příležitostných činností přesahující 20 000 Kč
- výhry

3) SILNIČNÍ DAŇ

- silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla, registrovaná a provozovaná v ČR a používaná k podnikání
- daňové přiznání se podává nejpozději do 31. ledna následujícího roku (zálohy splatné 15. 04., 15. 07., 15. 10., 15. 12.)
- sazba daně je stanovena zákonem a u osobních automobilů je daná podle zdvihového objemu motoru a u nákladních aut podle počtu náprav a zatížení na nápravy
- neplatí se u vozidel na elektrický pohon, MHD, požární vozidla, zemědělství, zdravotní a záchranná vozidla
- poplatníkem daně je FO či PO, která je provozovatelem vozidla nebo zaměstnavatel, pokud vyplácí cestovní náklady svému zaměstnanci (25 Kč na den)

4) SPOTŘEBNÍ DAŇ

- poplatníkem daně je spotřebitel tj. ten, kdo jí nakonec zaplatí
- je tzv. selektivní daní → je vybírána u vybraných druhů zboží
- plátcem daně je výrobce nebo dovozce a provozovatel daňových skladů nikoli ten co prodává
- daňový sklad → PODNIK - na výrobu vybraných výrobků, který výrobky vyrábí, opracovává, skladuje a odesílá, SKLAD - provozovatel vybrané výrobky jen skladuje, přijímá a odesílá, případně přepracovává (sklad obchodního podniku, který dováží ze zahraničí)
- zdaňovací období je každý kalendářní měsíc a přiznání se podává do 25 dnů následujícího měsíce

- **a) Daň z minerálních olejů**
 - benzín, topný olej, nafta, letecké pohonné hmoty
 - vypočítává se vynásobením základu daně sazbou pro vybraný druh
- **b) Daň z lihu**
 - líh, destiláty
 - základem daně je množství čistého lihu v hektolitrech
- **c) Daň z piva**
 - základem daně je množství piva v hektolitrech
 - základní sazba daně (dle zákona) a snížena sazba daně pro malý nezávislý pivovar (ročně do 200 000 hektolitrů)
- **d) Daň z vína a meziproductů**
 - šumivé, neplatí tichá vína (za podmínky, že za rok nepřesáhne 2 000 l), meziproducty
 - základem daně je množství vína v hektolitrech
- **e) Daň z tabákových výrobků**
 - cigarety, doutníky, cigarillos (tabákový smotky z přírodního tabáku), tabák ke kouření, šňupací tabák

5) DAŇ Z NEMOVITOSTI

- poplatníkem je vlastník pozemku, nájemce, stavebník, PO na základě výpůjčky, stát
- zdaňovací období je kalendářní rok pro vyměření daně je rozhodný stav k 1. lednu a daňové přiznání se podává nejpozději 31. ledna (jinak pokuta min. 500) a platí se k 31. květnu

a) Daň z pozemku

- předmětem daně je orná půda, chmelnice, vinice, zahrada, ovocné sady, pastvina, hospodářský les, rybník s chovem ryb, stavební pozemek, zemědělská hospodářství, lesní hospodářství, průmysl, doprava...
- v daňovém přiznání se uvádí obecné údaje, právní vztah (vlastník, spoluvlastník, nájemce, uživatel), výměra v m² dle katastru, cena pozemku, parcelní číslo
- základ daně (m²* cena pozemku)

b) Daň ze staveb a jednotek

- předmětem daně je budova obytného domu, budova pro rodinou rekreaci, garáž

- základem daně je výměra zastavěné plochy v m²

6) DAŇ Z NABYTÍ NEMOVITÝCH VĚCÍ

- od 1. ledna 2014 (dříve daň z převodu nemovitosti)
- předmětem daně je úplné nabytí vlastnického práva k nemovité věci (převod na základě kupní smlouvy)
- daňové přiznání se podává nejpozději do 3 kalendářního měsíce
- osvobození od daně u nákupu nových staveb, při nabytí vlastnického práva u bytu FO, která je nájemce jednotky
- od listopadu 2016 poplatníkem kupující

7) EKOLOGICKÁ DAŇ

- od 1. října 2013
- předmětem daně je zemní plyn, pevná paliva (černé uhlí, hnědé uhlí, koks), elektřina (osvobozená elektřina ekologicky šetřená – větrná, vodní, slunečná)

STÁTNÍ ROZPOČET

- finanční plán vytvořený pro hospodaření státu
- forma zákona
- určitý schvalovací postup
- ministerstvo financí, vláda, poslanecká sněmovna a prezident
- rozpočtové provizorium
- příjmy:
 - daně
 - cla
 - poplatky
 - sociální pojištění
 - prodej majetku státu
 - dotace

- podpory
- dary
- výdaje:
 - výdaje na sociální platby obyvatelstvu (důchody, mateřská, sociální dávky, příspěvky na starobní a penzijní spoření)
 - veřejná spotřeba státu a obyvatelstva (armáda, školství, zdravotnictví)
 - dotace krajům a obcím
 - subvence firmám (České dráhy, zemědělcům a poštám)
 - příspěvky do EU
 - kapitálové výdaje (úhrada jistiny a úroků ze státních dluhopisů)
- rozpočet:
 - vyrovnaný
 - přebytkový
 - schodkový
 - den daňové svobody
 - fiktivní den, který dělí kalendářní rok na dvě části – první část vyděláváme na stát, druhá část vyděláváme na sebe

NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD

- nezávislý orgán
- kontrola plnění státního rozpočtu
- kontrola státního závěrečného rozpočtu
- kontrola zadávání státních zakázek
- zodpovídá se poslanecké sněmovně
- má včele tzv. kolegium
 - 1 prezident NKÚ
 - 1 více prezident NKÚ
 - 15 členů NKÚ